

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 1/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Ďurček, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cob 171/2014-82 z 26. júna 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 68/2014 z 30. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2016 včas doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského

súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 8 Cob 171/2014-82 z 26. júna 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, spolu aj „súdy“) sp. zn. 3 Obdo 68/2014 z 30. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“), ktorými nebolo vyhovené sťažovateľovmu návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku č. k. II/2011-6378 z 30. apríla 2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie rozhodcovským rozsudkom vyslovil, že sťažovateľ ako ručiteľ spolu s dlžníčkou a ďalším ručiteľom sú povinní zaplatiť sumu 29 991,38 €, pretože dlžníčka nevrátila veriteľovi (banke) v dojednanom termíne poskytnuté peňažné prostriedky. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ na Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku a žiadal odklad jeho vykonateľnosti.

3. Okresný súd uznesením č. k. 30 Cb 153/2012-63 z 11. marca 2014 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku na základe toho, že sťažovateľ podal formálne korektnú žalobu a vzhľadom na výšku pohľadávky by po exekúcii mohlo dôjsť k ujme na strane sťažovateľa, pretože navrátenie do predošlého stavu v rámci exekúcie nie je možné.

4. Krajský súd na základe odvolania odporcu (banky) napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu č. k. 30 Cb 153/2012-63 z 11. marca 2014 zmenil a návrh na odloženie vykonateľnosti zamietol. Odporca zdôraznil, že krajský súd rozhodnutím o prikázaní veci sp. zn. 1 Ncb 24/2012 z 19. októbra 2012 ustálil miestnu príslušnosť na základe toho, že sťažovateľ nie je spotrebiteľ, a poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) C-419/11 – Česká spořitelna, a. s., proti Geraldovi Feichterovi, z ktorého odvodil, že ručenie za dlh „vlastnej“ obchodnej spoločnosti nemôže mať spotrebiteľský charakter. Na námietku sťažovateľa, že ide o ručiteľský vzťah spoločníka s. r. o. za nesplatený vklad, odporca zdôraznil, že zmluvu o ručení neuzavrel v režime spoločníka, ale tretej osoby. Krajský súd pri zmeňujúcom rozhodnutí vychádzal z nutnosti chrániť vykonateľnosť rozhodnutia a z (ne)pravdepodobnosti úspechu sťažovateľa. Stotožnil sa s argumentáciou odporcu a navyše uviedol, že odporca je silným

podnikateľským subjektom, čo sťažovateľovi garantuje vrátenie prostriedkov v prípade úspechu v konaní o žalobe. Vzhľadom na zmeňujúce uznesenie bolo vo veci priamo prípustné dovolanie, čo sťažovateľ využil. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie meritórne zamietol, pretože sa plne stotožnil s právnym posúdením krajským súdom.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje nesprávnym právnym posúdením veci, ďalej tým, že sa krajský súd a najvyšší súd nevysporiadali s jeho argumentmi zvlášť s jeho postavením ako spotrebiteľom (rozhodnutie ESD – Asturcom). Sťažovateľ naznačuje, že splnil všetky právne podmienky na odklad vykonateľnosti, takže mal naň v podstate nárok. Sťažovateľ namieta, že krajský súd a najvyšší súd prekročili petit tým, že brali do úvahy pravdepodobnosť úspechu žaloby. Napokon namieta, že nedostatky v odôvodnení naplňajú svojou intenzitou vadu odňatia možnosti konať pred súdom. Z týchto dôvodov malo dôjsť k porušeniu jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné práva [REDAKOVANÉ]..., podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 8Cob/171/2014-82 zo dňa 26.06.2014, porušené boli.

Základné práva [REDAKOVANÉ]... podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 3Obdo/68/2014 zo dňa 30.11.2015, porušené boli.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 8Cob/171/2014-82 zo dňa 26.06.2014 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 3Obdo/68/2014 zo dňa 30.11.2015 sa zrušuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ]... trovy právneho zastúpenia vo výške 353,49 EUR na účet Advokátskej kancelárie Bugala - Ďurček, s.r.o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 68/2014 z 30. novembra 2015 vyplynulo:

„Dovolanie žalobcu smeruje... proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, ide teda o rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Žalobca podal dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a namietal i vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

1/ Námietka nesprávneho právneho posúdenia:

Pokiaľ ide o posúdenie vysloveného právneho záveru o zamietnutí návrhu na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia namietnuté v dovolaní podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., dovolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), okrem iného aj vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo súd aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil...

Keďže zákon podmienky, za ktorých môže súd odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia rozhodcovského súdu, bližšie nešpecifikuje, je takéto rozhodnutie ponechané na úvahe súdu. Jedným z dôvodov prečo by malo byť na mieste vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia môže byť aj vysoká pravdepodobnosť, že žalobe bude vyhovené. Posúdenie pravdepodobnosti vyhovenia žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku patrí vždy súdu, ktorý k záveru o pravdepodobnosti dospeje na základe obsahu spisu, vychádzajúc najmä z obsahu žaloby a v ňom uvedených dôvodov. Ak dôvody na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia rozhodcovského súdu nezistí, návrh účastníka na odloženie vykonateľnosti zamietne.

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa pri posudzovaní opodstatnenosti dôvodov na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku dôsledne zaoberal skutočnosťami uvádzanými žalobcom v žalobe, ako aj prípadným pravdepodobným úspechom žalobcu v konaní a dospel k záveru, že doterajší priebeh konania nenasvedčuje jeho prípadnému úspechu v konaní.

Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd sa neodchýlil od zmyslu a účelu ustanovenia § 40 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní a pri rozhodovaní o návrhu na

odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku rozhodol v rámci medzi zverených uvedeným ustanovením.

Zároveň je potrebné dodať, že v predmetnom prípade nie je úlohou dovolacieho súdu vysloviť záväzný právny názor, ohľadne posudzovania skutočností, ktoré majú byť predmetom rozhodovania vo veci samej (platnosť - neplatnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku). Dovolací súd po preskúmaní dovolania v tejto časti dospel k záveru, že nie je dôvodné.

2/ Námietka vady konania podľa § 237 písm. f/:

Dovolací súd sa zameral aj na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa preukáže, že sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť -konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa vo všeobecnosti rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré by inak mohol v priebehu konania realizovať (ide napríklad o právo zúčastniť sa pojednávania, právo vyjadriť sa k veci, navrhnovať dôkazy, podávať opravné prostriedky, etc.).

Z obsahu žalobcom podaného dovolania však vyplýva, že odňatie možnosti konať pred súdom vidí v skutočnosti, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, t. j. nepreskúmateľné.

Vzhľadom na uvedenú námietku žalobcu bolo potrebné zaujať právny záver o tom, či nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Je potrebné uviesť, že vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (napr. II. ÚS 261/06). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne

platil aj opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje až intenzitu vady konania v zmysle § 237 O. s. p..

Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam - vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (§ 237 O. s. p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných väd v zmysle § 237 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na rozdiel od procesných väd vymenovaných v § 237 O. s. p., považuje síce za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), nie však za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. V danej veci však dovolanie je prípustné podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p. z iného dôvodu a preto sa zaoberal aj posudzovaním odôvodnenia uznesenia a dospel k záveru, že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo bolo uznesenie prvého stupňa zastúpenia zmenené. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam...

Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, v zmysle uvedených dôvodov dovolanie žalobcu s odkazom na ustanovenie § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.“

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

10. *Skôr ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie, resp. k preskúmaniu prípadnej prítomnosti dôvodov ospravedlňujúcich odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní, dáva do pozornosti, že v čase rozhodovania najvyššieho súdu o predmetnom dovolaní (23. septembra 2015) bol účinný a platný Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 nahradený novými procesnými kódexmi, konkrétne Civilným sporovým poriadkom, Civilným mimosporovým poriadkom a Správnym súdnym poriadkom. Ústavný súd tak musí vychádzať pri posudzovaní prijateľnosti sťažnosti aj z tejto skutočnosti a prihliadať na v rozhodujúcom čase účinnú a platnú legislatívu vzťahujúcu sa na vec sťažovateľa a rozhodovaciu činnosť ústavného súdu.*

11. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že (i) nesprávnym právnym posúdením a (ii) nedostatočným odôvodnením napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu, ktorými nebolo vyhovené sťažovateľovmu návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, boli porušené jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch

13. Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. mutatis mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že

sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

14. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cob 171/2014-82 z 26. júna 2014, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bolo prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal najvyšší súd v rámci dovolacieho konania. Tým je zároveň v danom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ možnosť podania dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku proti predmetnému uzneseniu krajského súdu aj využil.

15. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ústavný súd tiež poznamenáva, že v predmetnej veci vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd rozhodoval o uznesení krajského súdu podľa § 239 OSP, sa predmet (pôdorys) konania na obidvoch súdoch úplne prekrýval, a preto ústavný súd vzhľadom na plný prienik predmetu konania bude vychádzať rovnako z obsahu uznesenia krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu.

16. K prieskumu rozhodnutí predbežného či dočasného typu možno uviesť, že univerzálnosť ústavnej sťažnosti umožňuje prieskum rôznych paralelných konaní a aj čiastkové rozhodnutia v konaniach, pre ktoré sú typické pomerne autonómne fázy a ktoré ešte nie sú celkovo ukončené (II. ÚS 50/2015, II. ÚS 356/2016). Ústavná sťažnosť tak chráni jednotlivcov aj v konaní o predbežnom opatrení, ale s limitmi vychádzajúcimi z dočasnosti daného rozhodnutia. Ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 866/2014 uviedol, že opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu

ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené. Možno tu akcentovať „minimálnosť“ procesných požiadaviek. Nie je dôvod, aby uvedená perspektíva neplatila aj pre suspendáciu vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia napadnutého (i) žalobou o neplatnosť rozhodcovského rozsudku alebo (ii) dovolaním (§ 243 OSP; porov. II. ÚS 660/2017). V klasickom predbežnom konaní je však chránený stav v čase podania žaloby, zatiaľ čo v predmetnej veci ide už o vykonateľné rozhodnutie, a tak o vyváženie medzi ochranou právoplatnosti a vykonateľnosti na jednej strane a (právnou) pozíciou žalobcu na strane druhej.

17. Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) účinného v čase rozhodovania súdov ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť (v súčasnosti ide o § 40 ods. 3 tohto zákona, pozn.).

18. Pred novelou zákona o rozhodcovskom konaní zákonom č. 521/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, samotné podanie žaloby spôsobovalo *ex lege* pozastavenie vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodnutia. V dôvodovej správe tejto novely, ktorá zaviedla fakultatívne pozastavenie, sa uvádza, že žalobcovia podávali žaloby často len kvôli oddialeniu exekúcie a po novom má súd posúdiť možnosť pozastavenia na základe toho, či dôvody podľa § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní svedčia o tom, že napadnutý rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený.

19. Sťažovateľ v argumentácii akcentoval, že vo veci vystupoval ako spotrebiteľ a že exekúcia proti nemu by bola nezvratná na základe § 61 Exekučného poriadku. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd a krajský súd zreteľne argumentovali, že sťažovateľ je zo svojho

slobodného rozhodnutia zmluvným ručiteľom za úver pre obchodnú spoločnosť, ktorej je spoločníkom, čo podľa citovanej judikatúry Súdneho dvora C-419/11 vylučuje status spotrebiteľa. To potvrdzuje aj rozhodnutie, ktorým bola vymedzená miestna príslušnosť. Ústavný súd tu tiež upozorňuje aj na judikát najvyššieho súdu sp. zn. R 18/2017 (Fyzická osoba, ktorá ako konateľka a spoločníčka má úzke väzby k obchodnej spoločnosti, sa nepovažuje za spotrebiteľku v ručiteľskom vzťahu, v ktorom zabezpečuje záväzok tejto obchodnej spoločnosti zaplatiť kúpnu cenu z kúpnej zmluvy medzi podnikateľmi.) a bod 29 uznesenia Súdneho dvora C-74/15 – Dumitru Tarcău, Ileana Tarcău proti Banca Comercială Intesa Sanpaolo România SA a i. (V prípade fyzickej osoby, ktorá sa zaručila za splnenie záväzkov obchodnej spoločnosti, je teda vnútroštátny súd povinný preukázať, či táto osoba konala v rámci obchodu, podnikania alebo povolania, alebo z dôvodu funkčného vzťahu k tejto spoločnosti, ako je jej riadenie alebo nezanedbateľná účasť na jej základnom imaní, alebo či konala za súkromným účelom – pri konaní za súkromným účelom, by osoba bola považovaná za spotrebiteľa, pozn.), z ktorých tiež nevyplýva, že by mohol byť sťažovateľ považovaný za spotrebiteľa. Vo veci podľa krajského súdu a najvyššieho súdu ide o ručenie, ktoré nemá nič spoločné s ručením za nesplatený vklad do základného imania podľa § 106 Obchodného zákonníka, čím chcel sťažovateľ naznačiť, že zmluva bola obhádzaním Obchodného zákonníka. Súdny tiež rozumne a akceptovateľne uviedli, že žalobca je banka, čo garantuje navrátenie finančných prostriedkov v prípade úspechu v konaní.

20. Úvaha krajského súdu a najvyššieho súdu o tom, či samotná žaloba má nádej na úspech, je legitímna a bola vyjadrená citlivým spôsobom (s dôvetkom, že nejde o prejudikovanie) a podľa ústavného súdu skutočnosť, že je súčasťou odôvodnenia rozhodnutia je prejavom úprimnosti a nesvojvôle. Súdny tu nijako neprekročili petit a vychádzali z dôvodovej správy, ktorá tu nie je v napätí s predpismi civilného procesu. Podobne aj Centrum právnej pomoci a súdny môžu podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov skúmať bezúspešnosť uplatňovania práva, čo je ešte prísnejší štandard úvah o meritórnom výsledku veci. Súdny správne

uvádzajú, že pri rozhodovaní musia brať do úvahy aj pozíciu druhej, procesne rovnej strany, a takto vyvažovať ich pozície.

21. Ústavný súd k tomu ešte dodáva, že ustanovenie § 61 Exekučného poriadku neznamená, že exekvované peniaze už nemôžu byť vrátené pôvodnému povinnému (porov. NOVOTNÝ, M. *Ako išlo vajce na vandrovkú – alebo o živote jedného § 61 Exekučného poriadku* [online]. Dostupné na internete: <http://www.lexforum.cz/279>. [cit.]). Je potrebné tiež uviesť, že sťažovateľovi boli poskytnuté tri inštancie plného prieskumu s tým, že súdy sa vecou ne-mechanicky zaoberali a navyše mu bol poskytnutý ešte prieskum ústavnoprávny, čo je pre tento typ konania veľmi silný procesný komfort. (Sťažovateľ tiež žiadal o pozastavenie aj prostredníctvom § 243 OSP v režime dovolania.). Teoreticky dokonca prichádza do úvahy aj odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku (porov. GYARFÁŠ, J. *Zákon o rozhodcovskom konaní*. Bratislava : Komentár, C. H. Beck, 2017. 576 s. ISBN 978-80-7400-636-4).

22. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu sú vecne správne a dostatočne odôvodnené. V predmetnej veci preto niet relevantnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a označenými právami, a preto bolo nutné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

23. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2018